

रयत शिक्षण संस्थेचे,
राजर्षी छत्रपती शाहू कॉलेज कोल्हापूर
पूर्व परीक्षा ऑक्टोबर - २०१९
बी. ए. भाग-१ सेमिस्टर - १ (CBCS)
भूगोल पेपर - १ प्राकृतिक भूगोल

वार व दिनांक: शनिवार १२ ऑक्टोबर २०१९
वेळ : १२ ते २

एकूण गुण : ५०

सूचना : १. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत. २. आवश्यक तेथे नकाशे व आकृत्या काढा,
३. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात. ४. नकाशा स्टेन्सील वापरण्यास परवानगी आहे.

प्रश्न १. खालील प्रश्नासाठी योग्य पर्याय निवडा.

१०

१. खालीलपैकी कोणत्या घटकाचा प्राकृतिक भूगोलामध्ये अभ्यास होत नाही ?
अ. पर्वत ब. पठारे क. मानवी वसाहती ड. भूकंप
२. भूकंपांच्या कोणत्या श्रेणीमध्ये पर्वतांचा समावेश होतो ?
अ. प्राथमिक ब. द्वितीयक क. तृतीयक ड. चतुर्थक
३. वातावरणाच्या घटनेमध्ये सर्वाधिक प्रमाण कोणत्या वायूचे आहे ?
अ. ऑक्सीजन ब. नायट्रोजन क. कार्बन डायऑक्साईड ड. ओझोन
४. वातावरणातील विविध आविष्कार कोणत्या थरामध्ये घडून येतात?
अ. तपांबर ब. स्थितांबर क. दलांबर ड. बाह्यांबर
५. ४०^० दक्षिण अक्षवृत्तीय प्रदेशातून वाहणाऱ्या वाऱ्यांना काय म्हणतात?
अ. झोंबणारे चाळीस ब. गर्जणारे चाळीस क. खवळलेले चाळीस ड. शांत चाळीस
६. पृथ्वीच्या पृष्ठभागावर हवेच्या दाबाचे एकूण किती पट्टे आहेत ?
अ. सहा ब. सात क. आठ ड. नऊ
७. भूकंपाच्या सर्वाधिक विध्वंसक लहरी कोणत्या आहेत ?
अ. प्राथमिक ब. द्वितीयक क. भूपृष्ठ ड. तृतीयक
८. इटलीतील एटना हा ज्वालामुखी कोणत्या प्रकारचा आहे ?
अ. जागृत ब. मृत क. निद्रिस्त ड. भेगी
९. 'अपक्षय चक्र' हा सिद्धांत कोणी मांडला आहे ?
अ. वेगनर ब. वेबर क. डेव्हीस ड. पेंक
१०. 'लोएस मैदाने' हा भूआकार वाऱ्याच्या कोणत्या कार्यामुळे निर्माण होतो ?
अ. खणन ब. वहन क. खणन व वहन ड. संचयन

प्रश्न २. खालीलपैकी कोणत्याही चार टीपा लिहा.

२०

- अ. प्राकृतिक भूगोलाचे महत्व
- ब. व्यापारी वारे
- क. भूकंपाची कारणे
- ड. विदारणाचे प्रकार
- इ. वातावरणाची रचना
- ई. अपक्षय चक्र

प्रश्न ३. अ. प्राकृतिक भूगोल म्हणजे काय? प्राकृतिक भूगोलाच्या शाखा स्पष्ट करा. किंवा

१०

ब. सौरशक्ती म्हणजे काय? सौरशक्तीच्या वितरणावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

१०

प्रश्न ४. अ. वेगनरचा भूखंडवहन सिद्धांत स्पष्ट करा. किंवा

१०

ब. नदीच्या खणन कार्यामुळे निर्माण होणाऱ्या भूमिस्वरूपांची माहिती लिहा.

१०